

[Alfred Bøgh.]

der går ud på, at problemerne omkring de helt store købstæder nu ikke overlades udelukkende til minister og kommission, men tages her ind i folketinget; jeg synes, det er et fremskridt, og jeg vil da tro — ja, ministeren har jo også tiltrådt det — at ministeren egentlig inderst inde er glad ved, at han dér får lejlighed til at dele dette ikke ringe ansvar med folketinget.

Men ellers vil jeg gerne sige, at siden kommissionen blev nedsat i 1958, er der jo sket meget. Der har været en voksende forståelse for, at en ny kommuneinddeling var en nødvendig følge af den hastige strukturændring, som vort samfund i de senere år har været ude for, og jeg synes også, udviklingen har vist, at man så rigtigt ved at åbne mulighed for at give kommunerne adgang til selv at prøve på at løse opgaven ad forhandlingens vej. Mange sognekommuner og mange købstæder har jo også fået løst deres problemer netop ad forhandlingens vej, og hvor det drejer sig om sognekommuner uden problemer med købstadgrænser, giver lovforslaget jo også mulighed for, at denne udvikling kan fortsættes.

Lovforslaget giver ingen tidstermin for arbejdets fuldførelse. Men jeg vil da gerne sige ligesom det ærede medlem hr. Ove Hansen, at jeg vil henstille til kommunerne, at de nu ser at få mønstret gjort færdigt i de allernærmeste år. Jeg tror, at de selv er bedst tjent med at arbejde videre på den vej, der har vist sig at være fremkommelig så mange andre steder: at man selv gør dette arbejde færdigt.

Men selv om der altså er nået langt ad forhandlingens vej og formentlig kan nås endnu længere ad den samme vej, så er der jo enighed om, at lovgivning er nødvendig for at løse de største tilbagestående problemer, og derfor får vi da denne lov, der i § 1 klart og kort sammenfatter det væsentlige, nemlig at indenrigsministeren bemyndiges til at etablere nye amtskommuner, hvor købstæderne er med, regulere den kommunale inddeling omkring købstæderne og hjælpe til med arbejdet med sognekommunernes inddeling. Det er sådan set en klar og kort definition af, hvad det drejer sig om.

Fremgangsmåden, ja, den fremgår af lovforslagets § 5; der skal nedsættes en reformkommission til at arbejde videre med disse

ting, og denne kommission får selvfølgelig et stort arbejdsfelt og et stort ansvar. Det fremgår jo af § 12, at hvis der er et flertal i denne kommission, bemyndiges ministeren til at gennemføre kommissionsflertallets forslag. Det er jo en stor bemyndigelse, men i den samme § 12 er der åbnet mulighed for ministeren til, hvis han ikke er enig med flertallet eller han selv finder anledning til at dele ansvaret med folketinget, da at komme til folketinget, når det er de helt store problemer, det drejer sig om, og det bliver selvfølgelig problemerne omkring de store forstadskommuner, hvor der har været den meget store diskussion om, hvordan ordene normalt skulle opfattes. Desværre har, som også fremhævet af hr. Ove Hansen, arbejdsbyrden både for udvalget og vel også for de ministerier, der er impliceret, været så stor, at selve byrde- og opgavefordelingen for de nye kommuner har man måttet lade ligge — derfor udvalget henstilling til regering og minister om at fremskynde dette arbejde mest muligt. Det er beklageligt, at vi ikke er nået videre, men det bliver jo så opgaven i den kommende tid at finde ud af, hvordan disse problemer skal løses.

Hvad angår selve opgaverne for de nye kommuner, vil jeg mene, at det, at man nu får større kommuner, ikke mindst de større nye amtskommuner, må indebære en medvirken til decentralisering af arbejde og opgaver, som det ikke har været muligt at løse, så længe man havde de små kommuner; de kunne simpelt hen ikke magte arbejdet. Det har f. eks. ofte været drøftet, at den mere overordnede lokale planlægning måtte være en naturlig opgave for de nye amtsråd, og heri er jeg helt enig.

Loven må i allerhøjeste grad betegnes som en rammelov, og det er jeg vældig godt tilfreds med, for det giver vide muligheder for, at den kommission, der nu nedsættes, kan arbejde selvstændigt. Sigtet er jo at nå så langt som muligt ad forhandlingens vej. Den nye kommission får et stort arbejde og et stort ansvar, men det gør også de kommunale råd, som kommissionen skal samarbejde med. Derfor vil jeg gerne sige ved denne lejlighed, at også fra den side må der nu vises god vilje til længst muligt at søge problemerne løst ad forhandlingens vej. Og er der så divergenser, der er for store — og det vil der vel være, hvor